

โทษพนมกำไล

ตอน...

คน.. ไม่ใช่..คนคน

พรทิพย์ อังคปริษาเศรษฐ์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

196 ถ. พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ระหว่างหมูตัวเดียวกับหมูสองตัวนี้คุณชอบอย่างไรมากกว่ากันครับ อ๊ะ อ๊ะ อย่างเพิ่งงงครับ ทั้งหมูตัวเดียว และหมูสองตัวนั้น เป็นชื่อผลิตภัณฑ์ไส้กรอกหมูที่วางขาย กันอยู่ทั่วไป ใครครับ ผมรู้สึกว่ายี่ห้อหมูตัวเดียวจะออกมาวางจำหน่าย ก่อน แล้วก็ขายดีขายดีจนติดตลาด ต่อมาจึงมีไส้กรอกยี่ห้อหมูสองตัว ตามมาอีกยี่ห้อหนึ่ง นี่ก็ออกวางจำหน่ายมาหลายปีแล้วละครับ ผม คาดว่าคงจะหยุดอยู่เพียงแค่นี้ นะครับ คงจะไม่มีหมูสามตัว หรือหมูสี่ตัวติดตามมาอีก มันลึบสนนะครับ เวลาคุณจะไปซื้อ คุณต้องจำไว้ให้ดีนะครับว่าจะซื้อหมูกี่ตัวกันแน่

แต่ถ้าถามผมว่าระหว่างไส้กรอกสองยี่ห้อนี้ ยี่ห้อไหนดีกว่ากัน ผมขอยอมรับตามความเป็นจริงว่าตลอดชีวิตของผม ผมยังไม่เคยได้กินไส้กรอกหมูเลยสักครั้งเดียว จะให้ผมชี้ลงไปว่ายี่ห้อไหนอร่อยกว่า ก็จะเป็นการไม่ถูกต้อง แต่ถ้าให้เดานะครับ ผมขอเดาว่า หมูตัวเดียวน่าจะแน่กว่า ถ้าไม่แน่จริง คงไม่ออกมา ก่อน นี่ขนาดออกมาตัวเดียวนะครับ ก็ตั้งระเบิดแล้ว แต่สำหรับบางคนที่ยึดมั่นถือมั่นอยู่กับสภาวะจิตที่ว่ามาที่หลังยอมดั่งกว่า หรือสองหัวดีกว่าหัวเดียวแล้วละก้อ คุณมีสิทธิ์ที่จะเชียร์หมูสองตัวก็ได้ นะครับ ยังไง

ละก้อลองซื้อไปชิมดูนะครับ รักชอบแบบไหนก็ช่วยบอกต่อๆ กันไปด้วย

ไม่ว่าจะเป็นไส้กรอกหมูตัวเดียว หรือหมูสองตัว มันก็คือไส้กรอกที่ทำมาจากเนื้อหมูเหมือนกัน ส่วนเรื่องรสชาตินั้นผมคาดว่าจะไม่แตกต่างกันมากนัก ผิดกับสำนวนในภาษาไทย ระหว่างคำว่าหมูตัวเดียวซึ่งเขียนและอ่านว่า “หมู” กับ คำว่าหมูสองตัว ซึ่งเขียนและอ่านว่า “หมูๆ” นั้น จะมีความหมายที่แตกต่างกันอยู่มาก

คำว่า “หมู” ตัวเดียว มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ว่าเป็นคำนาม เป็นชื่อของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหลายชนิดในวงศ์ Suidae เป็นสัตว์กินคุ ตัวอ้วน จมูกและปากยื่นยาว มีทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยง และที่เป็นสัตว์ป่าหาอาหารได้โดยใช้จมูกตุด

ส่วนสำนวนคำว่า “หมู” ตัวเดียวนั้น มีความหมายว่าโง่ไร้พิษสง ผู้ใคร่ไม่ได้ แต่ถ้าพูดไปแล้วดูจะมีน้ำหนักน้อยกว่าหมูสองตัว หรือสำนวนว่า “หมูๆ” ซึ่งจะเน้นให้เห็นว่าโง่มากๆ ไร้พิษสงมากๆ หรือผู้ใคร่ไม่ได้เลยเป็นต้น

คำว่าหมูนั้น เมื่อเอาคำอื่นมาต่อท้าย จะได้เป็นสำนวนใหม่ๆ อีกหลายสำนวน เมื่อต่อกันแล้วแต่ละสำนวนจะมีความหมายแตกต่างกันไป เช่น

หมูสนาม ใช้เรียกนักกีฬาที่มีฝีมือเป็นรอง แข่งไปก็ไม่มีทางชนะ

หมูในอวยหรือหมูในเล้า หมายถึง ตกอยู่ในกำมือของเขา เขาจะทำอะไรก็ได้ จะบีบก็ตายจะคลายก็รอด

ต้อนหมูเข้าเล้า หมายถึง บังคับคนไม่มีทางสู้

หมูไปไก่มา หมายถึง ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน ให้สิ่งของแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

สำนวนคำว่าหมูนั้นผมเองก็ไม่ว่าว่าคำๆ นี้มีต้นกำเนิดมาจากภาษาอะไรกันแน่ ระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทย ถ้าจะให้เดาอีกคร้ังนะครับ ผมเดาว่าน่าจะมาจากภาษาจีนมากกว่า ดังจะเห็นได้ว่าคนจีนไม่ว่าจะเป็น จีน ฮองกง หรือจีน-สิงคโปร์ มักจะเรียกคนไทยที่เข้าไปเที่ยวจับจ่ายซื้อของในประเทศของเขาว่า “เซียมตือ” เซียม มาจากคำว่าสยาม ซึ่งก็คือ ประเทศไทย ตือเป็นภาษาจีน แปลว่าหมู เซียมตือก็แปลว่าหมูจากประเทศสยามที่เขาสามารถหลอกได้ง่าย และทุกอย่างก็เป็นความจริงตามที่พวกเขาได้ปราคา

เอาไว้นั้นแหละครับ เพราะว่าหมูสยามพวกนี้เมื่อไปถึงประเทศของเขาแล้วก็ซื้อทุกอย่างที่ขวางหน้าคงถือคติที่ว่าไหนๆ ก็ไปแล้ว ขอซื้อกลับมาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แม้หลายครั้งจะพบว่า สินค้าบางตัวที่ซื้อหามาเป็นของปลอมหรือของที่ทำขึ้นในประเทศไทยเรา นี่เอง แถมราคายังแพงกว่าเกือบเท่าตัว พวกเขาก็ไม่คิดที่จะหลาบจำยังยินดีกลับไปให้เขาหลอกอีกครั้งแล้วครั้งเล่า เข้าทำนองที่ว่ารู้เขาหลอกแต่เต็มใจให้หลอกอะไรทำนองนั้นแหละครับ แยะจริงๆ ครับ คนพวกนี้ ทำให้ประเทศชาติเสียดุลการค้าปีละไม่น้อยเลยแหละครับ

สำหรับสำนวนคำว่าหมูๆ นั้น ผมแน่ใจว่าเขาคงจะหมายถึง หมูบ้าน หรือหมูฟาร์มมากกว่าที่จะหมายถึงตัวผมซึ่งเป็นหมูป่า เพราะว่าหมูสองประเภทนี้มีความเป็นอยู่และอุปนิสัยที่แตกต่างกันมากครับ หมูบ้านนั้นเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ วันๆ ไม่ต้องทำอะไรเอาแต่กินกับนอนจึงเป็นสัตว์ที่ไม่เคยใช้สมอง ทุกอย่างขึ้นอยู่กับเจ้าของ ผิดกับพวกผมหมูป่าที่ต้องใช้ชีวิตดิ้นรนต่อสู้ทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดในป่าดง ถ้าไม่แน่จริงพวกผมก็คงจะสูญพันธุ์ไปหมดแล้วละครับ ผมเป็นหมูที่ไม่ใช่หมูๆ แน่นนอนครับ

หมู่บ้านนั้นก็คือหมู่บ้านที่ถูกนำมาเลี้ยงไว้ตั้งแต่สมัยโบราณ ชาวจีนและชาวเอเชียรู้จักเลี้ยงหมูมาประมาณ 7,000 ปี มาแล้ว หมู่บ้านที่ถูกนำมาเลี้ยงในสมัยแรกๆ นั้นเป็นหมูขนาดเล็ก ส่วนหน้าคือหัวและไหล่จะมีขนาดใหญ่กว่าส่วนหลังและก้นประเภทหัวโตก้นปอดนะครับ คือจะมีน้ำหนักส่วนหน้าประมาณร้อยละเจ็ดสิบของน้ำหนักทั้งหมด

แต่เดิมนิยมเลี้ยงหมูไทยจะขนาดตัวเล็ก หลังแอ่น พุงหย่อน หนักรูปร่างแข็งแรง สะโพกเล็ก โตช้า แต่ทนต่อสภาพแวดล้อมได้ดี ปัจจุบันไม่ค่อยมีผู้นิยมเลี้ยงหมูไทยกันแล้วครับ เพราะให้ผลผลิตต่ำ เนื้อไม่ค่อยมีคุณภาพ เพราะมีมันมาก จึงมีการนำเอาหมูต่างประเทศเข้ามาปรับปรุงพันธุ์จนได้หมูที่มีขนาดใหญ่โตขึ้น สะโพกโต แขนและตึง มีกล้ามเนื้อมาก โตเร็ว กินอาหารน้อยแต่ได้เนื้อมาก ทุกวันนี้ เขาแบ่งหมูตามการใช้ประโยชน์ได้เป็นสองประเภทคือ

หมูพันธุ์เนื้อ มีรูปร่างสันทัด หลังโค้ง ไหล่และสะโพกใหญ่ ได้แก่หมูพันธุ์ดอร์ค เบิร์กเชียร์ แฮมเชียร์ ฯลฯ

หมูพันธุ์เบคอน มีรูปร่างใหญ่ ลำตัวยาว หนักรูปร่างไขมันน้อย นิยมเลี้ยงไว้เพื่อทำเบคอน ได้แก่พันธุ์แลนดเรซ ลาร์จไวต์ ฯลฯ

ตัวผมเป็นหมูป่า เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภทกบคู่ เช่นเดียวกับสัตว์จำพวกวัว ควาย เก้ง และกวาง คือที่เท้าของผมแต่ละข้างจะมีนิ้วที่ถูกดัดแปลงมาเป็นกีบ ใช้สำหรับเดิน 2 กีบ ส่วนอีก 2 กีบหลังมีขนาดเล็ก และอยู่สูงขึ้นไปไม่สัมผัสพื้น เมื่อโตเต็มที่ตัวผมยาวประมาณ 136-150 เซนติเมตร หนัก 220 กิโลกรัม สูง 60-75 เซนติเมตร ถ้ามองดูทางด้านข้างแล้วตัวผมจะแบนไม่อ้วนกลมเหมือนหมู่บ้าน และไม่ยาวใหญ่แบบหมูฟาร์ม

ผมมีขนาดเล็กกว่าหมูฟาร์ม ลำตัวมีหนังหยาบๆ ที่หนา

มีขนแข็งๆ สีเทาออกดำ ขึ้นหนาและยาวกว่าขนของหมู่บ้าน หมูตัวผู้โตเต็มที่จะมีแผงขนตั้งชันขึ้นสูงอีกประมาณ 12-15 เซนติเมตร ตั้งแต่ท้ายทอยถึงสะโพก หัวและไหล่กว้างใหญ่ แต่ท้องและก้นจะเรียวเล็กลง

จมูกและปากของผมยื่นยาวออกมาทางด้านหน้า ทำให้ผมมีโพรงจมูกที่ยาวมาก ซึ่งก็เป็นผลดีกับผมเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ผมมีความสามารถในการรับกลิ่นได้ดีมาก ขนาดหัวอาหารและสัตว์ต่างๆ ซึ่งซ่อนอยู่ใต้ดิน ผมยังได้กลิ่นและซูดเอามากินได้อย่างสบายเลยครับ สำหรับจมูกที่ยื่นยาวออกมานั้น ตอนปลายของจมูกจะมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงใช้ในการดูดดินหาอาหาร

ผมมีเขี้ยวยาวโง้ง มีลักษณะแหลม ยื่นออกมาทางด้านข้างของปากข้างละคู่ เขี้ยวบนและเขี้ยวล่างจะมีการถูกกันอยู่ตลอดเวลาที่ผมกัดหรือเคี้ยวอาหาร ซึ่งเป็นผลดีสำหรับผมอีกแล้วละครับ เพราะเปรียบ

เสมือนเป็นการลับให้เขี้ยวผมแหลมคมอยู่เสมอ และช่วยให้เขี้ยวสึกไม่ยาวจนเกินไป เขี้ยวบนจะยาวและโค้งขึ้น ในหมู่วัยผู้ที่โตเต็มที่ จะยาวถึง 17-25 เซนติเมตร ช่วยในการจัดการไม้และเป็นอาวุธป้องกันตัว พวกหมูตัวเมียก็มีเขี้ยวเหมือนกันครับ แต่สั้นกว่า

พวกผมชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง เพื่อที่จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันระวังภัยและช่วยต่อสู้กับศัตรู ขณะออกหากิน ผมหากินทั้งกลางวันและกลางคืน แต่ผมไม่ชอบอากาศร้อนจัด ผมจึงออกหากินตั้งแต่เช้าและช่วงที่อากาศเย็นสบาย ถ้าวันไหนร้อนมากๆ ผมจะหยุดหากิน แล้วไปนอนเล่นอยู่ตามปลักโคลนให้คลายร้อน ทำให้บางคนเข้าใจผิดคิดว่าผมเป็นสัตว์สกปรก ชอบนอนเกลือกกลั้วตามดินเลน และกองอุจจาระที่ขึ้นแฉะที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะผมไม่มีปุ่มต่อมเหงื่อต่างหากละครับ ผมจึงไม่สามารถระบายความร้อนออกมาทางผิวหนังในรูปของเหงื่อได้เมื่ออากาศร้อน ผมจึงต้องไปอาศัยอยู่ตามที่แฉะ เพื่อให้หายใจ

ขณะที่ผมนอนแช่ปลักอยู่นั้น ผมไม่ได้นอนเคี้ยวเอื้องอย่างพวกวัวควาย หรือกนะครีครับ เพราะพวกผมมีกระเพาะอาหารเพียง 2 ส่วนเท่านั้น และไม่มีกระเพาะพักเหมือนพวกวัวควาย ซึ่งมีกระเพาะถึง 4 ส่วน สำหรับอาหารนั้นผมกินไม่เลือกหรือกรับ ผมกินได้ทั้งพืชทั้งสัตว์ ทั้งอาหารสดและอาหารเน่าเปื่อย ทั้งที่อยู่ใต้ดินและที่อยู่เหนือดิน เช่น หัว ราก ลำต้น ลูกไม้ และผลไม้สุกที่ร่วงหล่นอยู่ตามพื้นดิน หญ้าระบัดใบ ต้นอ่อน หน่ออ่อนของพืช สัตว์เล็กๆ เช่น ไส้เดือน ตัวหนอน แมลง และซากสัตว์ต่างๆ ขณะกินอาหารผมจะเคี้ยวอาหารอย่างรวดเร็วพร้อมกับดูดอากาศเข้าไป

ด้วย ทำให้เกิดเสียงดังมากขณะกินอาหาร ผมจึงถูกตำหนิอยู่บ่อยๆ ว่ากินอาหารมูมมาม ไม่สุภาพ

เมื่ออยู่รวมกันเป็นฝูง หมูป่าตัวผู้ที่โตที่สุดและแข็งแรงที่สุด จะทำหน้าที่เป็นจ่าฝูง ในฝูงหนึ่งๆ จะประกอบไปด้วยแม่หมูป่าที่มีอายุมาก เป็นผู้นำฝูงออกหากิน หมูป่าตัวผู้ที่โตเต็มที่และไม่ประสงค์รวมกลุ่มไปด้วยกัน ก็จะแยกออกไปหากินเดี่ยวๆ แต่ไม่ห่างจากฝูงมากนัก และจะกลับเข้าฝูงอีกครั้งหนึ่งเพื่อการผสมพันธุ์ ถ้าโชคร้ายกลับมากเจอตัวผู้จ่าฝูง การต่อสู้ก็จะเกิดขึ้น และตัวผู้ที่แข็งแรงกว่าก็จะมีโอกาสเข้ามาเป็นจ่าฝูงเพื่อถ่ายทอดพันธุ์ที่ดีไปสู่รุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป

หลังจากที่มีการผสมพันธุ์กันแล้ว แม่หมูป่าก็จะสร้างรัง หรือจะเรียกว่า สร้างบ้านก็ได้ เพื่อที่จะได้เป็นที่อยู่อาศัยของลูกเล็กๆ ของเธอรังจะถูกสร้างอยู่ในพุ่มไม้หนา ทำด้วยกิ่งไม้วางสุมๆ กันเป็นกองโต มีช่องว่างอยู่ตรงกลาง ลักษณะคล้ายกระโจม ภายในในกระโจมแม่หมูจะขุดดินเป็นแอ่งตื้นๆ สำหรับการคลอดลูก

แม่หมูตั้งท้องนานประมาณ 100-130 วัน ให้ลูก 4-13 ตัวต่อครอก นับว่าพวกผมเป็นสัตว์ที่มีลูกดก จัดเป็นสัตว์ที่มีศักยภาพในการขยายพันธุ์สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสัตว์ที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เช่น เก้งและกวาง ซึ่งปกติจะให้ลูกครั้งละ 1 ตัวเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ธรรมชาติจึงต้องช่วยให้แม่หมูมีเต้านมถึง 6 คู่ เพื่อแจกจ่ายให้บรรดาลูกๆ อย่างทั่วถึง

ลูกหมูที่เกิดใหม่ๆ มีขนสีน้ำตาลดำ และมีลายทางสีขาวขนาดใหญ่พาดไปตามความยาวของลำตัวมองดูไกลๆ คล้ายผลแตงไทย ซึ่งก็ช่วยให้พวกลูกหมูมีสีกลมกลืนกับสีของธรรมชาติ ช่วยในการพรางตาศัตรู ลายนี้จะหายไปเมื่อลูกหมูโตขึ้น ลูกหมูจะตีนม และจะอยู่ในความดูแลของแม่ประมาณ 4 เดือน และจะโตเต็มที่พอที่จะผสมพันธุ์ได้เมื่ออายุได้ 18 เดือน อายุสูงสุดของหมูป่า ประมาณ 21 ปี แต่ส่วนมากจะตายเสียก่อนจากโรคภัยไข้เจ็บ และจากผู้ล่าที่อยู่ในธรรมชาติอีกหลายชนิด

การมีชีวิตของพวกผมนั้น

ไม่สะดวกสบายเหมือนหมูบ้านหรือหมูในฟาร์มหรือกรังครับ พวกผมต้องต่อสู้ช่วยเหลือตัวเองทุกอย่าง ทั้งในด้านการทำมาหากินและการป้องกันศัตรู ซึ่งนับว่าลำบากขึ้นทุกที ทำให้พื้นที่หากินตลอดจนปริมาณอาหารของผมลดน้อยลงด้วย ผมก็เลยจำเป็นต้องออกมาอาศัยพืชไร่พืชสวนของชาวบ้านเขากินบ้างเป็นบางครั้ง ซึ่งอาจทำให้ไม่เป็นที่พอใจของชาวบ้านไม่มากนักก็พอ ถ้าไม่อยากให้ผมออกมาบกรุกพืชไร่ของคุณ กรุณาอย่าบกรุกถางป่า ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของผมอีกนะครับ ผมขอสัญญาว่า ถ้าผมมีกินเพียงพอผมจะไม่เข้าไปบกรุกคุณแน่นอนครับ

การอาศัยหากินอยู่ในป่านั้น ผมก็มีศัตรูอยู่ไม่น้อย ทั้งพวกเสือหมาใน หมาจิ้งจอก พวกเขาคอยจ้องจะซำระบายชีผมอยู่ตลอดเวลา ที่พวกผมต้องรวมกลุ่มกันมากๆ นั้นก็เพื่อการรวมพลังไว้ต่อสู้กับพวกเขานั้นแหละครับ เวลาภัยมา เราจะรวมกันต่อสู้ แต่ก่อนอื่นในฐานะที่เราเป็นสุภาพบุรุษ เราจะให้แม่หมูและลูกๆ วึ่งหนีไปก่อน พวกเราหมู

ตัวผู้เราใจสู้อยู่แล้ว เราไม่วิ่งหนี แต่จะวิ่งเข้าใส่ ใช้หัวและไหล่กระแทกอย่างแรงแล้วใช้เขี้ยวขวิด เห็นผลทันตาเลยละครับจากแรงกระแทกของเราทำให้พวกเขาบาดเจ็บ บางครั้งโดนเขี้ยวของผม ใส่ไหล่ทะลักออกมาเลยครับ

ศัตรูที่สำคัญที่สุดของพวกผมก็คือมนุษย์ พวกคุณมีสติปัญญาและเครื่องมือเครื่องมือทันสมัยที่จะจัดการกับพวกผม พวกคุณชอบล่าผมเพื่อเอาเนื้อมาเป็นอาหาร หรือเอาเขี้ยวของผมมาเป็นเครื่องรางของขลัง เนื้อของผมนั้นเป็นที่นิยมชมชอบกันมากครับ เขาบอกว่าอร่อยดี เพราะเนื้อเหนียว หนึบหนา และไขมันน้อย นิยมเอามาปรุงอาหารรสจัดได้หลายชนิด เช่น แกงป่าหมูป่า หมูป่าผัดเผ็ด แกงคั่วหมูป่า เป็นต้น

พวกคุณบกรุกเข้าไปล่าผมถึงในป่าซึ่งเป็นถิ่นของผมเลยนะครับ แต่การล่าผมไม่ใช่เรื่องหมูๆ หรือจะล่าผม คุณไม่สามารถล่าผมได้ง่ายๆหรือ เพราะผมสู้จนสุดฤทธิ์ ผมเป็นสัตว์มีเขี้ยวเล็บเหมือนกัน ขอให้สู้กันซึ่งๆ หน้า อย่าลอบกัดก็แล้ว

กัน พวกคุณถือโอกาสขึ้นไปนั่งห่างบนต้นไม้ แล้วยิงผมเองง่ายๆ อย่างนี้ผมสู้คุณไม่ได้หรอกครับ

หมูป่ามีแพร่กระจายทั้งในทวีปยุโรป เอเชีย และแอฟริกาตอนเหนือ ในประเทศไทยมีอยู่ทุกภาค โดยเฉพาะมีชุกชุมตามป่าดิบชื้นทางภาคใต้ ไกลหมู่บ้านชาวไทยอิสลามฝูงหมูป่าจำนวนมากมักสร้างความเสียหายให้กับพืชผลของเกษตรกรอยู่เสมอ แต่ชาวไทยมุสลิมไม่สนใจที่จะล่าหมูป่ามาประกอบอาหาร จะยิงบ้าง ก็เพื่อต้องการขับไล่ไม่ให้เข้ามาทำลายพืชผลของตนมากๆ เท่านั้น

เนื่องจากหมูป่ามีลูกตกมาก ออกลูกครั้งละหลายตัว ปีละหลายครอก จึงเป็นเหตุให้มีการระบาดของชุกชุม และทำความเสียหายให้แก่พืชผลในไร่นาของชาวบ้านที่อยู่ใกล้ป่าเป็นประจำ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังกล่าวหมูป่าถึงไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองของประเทศไทยปล่อยให้ไปตามกฏสมดุลของธรรมชาติให้จัดการกันเอง